

W E S R Z O D Ę D N I A 15 K W I E T N I A 1801.

Z Wiednia d. 8. Kwietnia.

D. 5 t. m. w niedzielę zmarł wychwstania Półkiego J. C. K. M. wiar z Arcy Xzętami i swym dworem znajdował się na kazaniu i nabożeństwie w zamkowym kościele. — D. 7 o godzinie 7 zrana wyjechał J. C. K. M. do Budweis w Cieschach, gdzie go Arcy Xzę Karol z Xciem Cieszyńskim około godziny 5 zrana poprzedzili.

Jego Ces. Kr. M. z najwyższej swej woli szambelanowi i dziedzicznemu wojewodzie komitatu Trenczyńskiego, hrabiemu Szczepanowi Illiesbazy, przez własno ręczny billet udzielił godność tajnego konsyliarza z uwolnieniem od taksy. — Prokuratoryą tutejszego miasta udzielił J. C. K. M. najłaskawiej podprokuratorowi, Szczepanowi Wohleben, jako zdalnemu i zasłużonemu w tem względzie.

Podług patentu po d. 3 t. m. wydano go trykoty wełniane i podobnego gatunku materye, które wyrownywają sukou uwolnione są od stępla, te zaś, które są lckse od sukna będą tak jak dawniej stęplowane.

Pleban Doberzbergu w Przadaustrii, X. Franciszek Kiderle, ofiarował J. C. K. M. nayspokorniej na wojenną składkę, dostawiony liwerunek 4 miar zyla i 15 owsa, tudzież 6 ryń. i 58 kr. furmanki który daraczył J. C. K. M. łaskawie przyjąć.

D. 21 Marca umarła tu szanowna dama, wdowa hrabina Losy de Losynthal, dama orderu krzyzowego, z domu hrabina Fuchs de Blimbach w 89 roku chwalebego życia swego.

Z Paryża d. 25. Marca.

Wszystkie tuteysze katolickie kościoły, ubiegają się z sobą do śpiewania *Te Deum* na uroczystość pokoju. Duchowni nadewszystko mają przyczynę błogosławieć pokój, gdyż z 125 mill. na publiczną iastrukcyą podług świezo przyjętego skarbowego projektu, rządowi przeznaczonych większa część jest na utrzymanie duhowiństwa przeznaczona. Jedną trudność o którą jeszcze w radzie stanu bywają spory, zależy na zapytaniu: czyli tylko katolicy Xięza mają być płaceni, i przez to samo religia, ta znowu za państwa usun-

na, albowiem wszystkim sekt nauczycielom będzie utrzymanie dawane.

Wczoraj pierwszy konsul odjechał do Malmaison, gdzie, jak słychać, że dwa miesiące zabawi; będzie tylko przyjeżdżał do Paryża na rewie w kwintydach, i na dawanie zwykłych audyencyj ciętu dyplomatycznemu. Ministrowie i radcy stanu, gdy będą z nim mieli do czynienia, muszą do niego iechać. Trzy małe statki z Hawre w górę Sekwany popłynęły, i wczoraj pod pełnym żagle do mostu rewołucyynego przybyły. — Bawi się tu tayo konsyliarz Xcia Hohenzollera, Trauk dla odzyskania własci tego domu na granicach hollenderskich położonych. Wislu niemieckich postów jeszcze żadney audyencyi nie miało. Podług Monitora ludność terazniejsza Paryża z wielą poblizszemi kantonami wynosi 629,763 ludzi.

Na okrętach greckich przewieziono znaczną ilość wina do Egiptu. Galliot Suffrea, którą inżynier Terrand w roku 7 zbudował, i wiele armatoych szalup, zo staty znalezione znou w Tor od członków komisysii kunsztów, na górę Synai wysłanych. Przy opuszczeniu tego miejscu tam ich zostawiono. Teraz są już napow ubroione. — Murad Bey jest zawsze rzpltey wiernym, i świątobliwie za warte go traktatu dochowuje. Druzowie, Naluzanie, i Arabowie, coraz większą niewawisć przeciw W. Weczyrowi, i jego woyskom okazują. Ghezar basza, niechce u znać zwierzchnictwa kommandanta armii Ottomanów. W Egipcie fabryki codziennie powstają. Już tam robią kapelusie, bagazy, płotna europeyskie, syce, piękne chustki, leją woskowe świece, warzą dobre piwa, i przedać wyprawiają skóry;

alantacye kawy są także poraki dane. z pocztowych statków, które Anglicy, już poweyściu Gonthauma dywizyi na mprze śródziemne, z Gibraltaru do Egiptu posłali, wpadły tej dywizyi wręce; czwartym jednak do Egiptu odpłynął. — Jenerał Manu pisze jeszcze z Kairu pod d. 25 Sycznia do ministra zagranicznych związków Ob. Talleyrand co następuje: "Gdy zawarty pokoy z Tunis i Algierem dla Egiptu nad r korzystny będzie, piszę do Bejotych państw, przyrzekając im iż poddani ich w handlu swym do Egiptu, i pielgrzymce do Mekki wszelkiego bezpieczeństwa doznawać będą. Wiadomość o zwycięstwie pod Hoheulinden wielką radość, w armii wschodu sprawiła. Jeżeli Aberkromby, jak słychać wylądować zechce, czeka ją nasze bagoety. Przez wystrzaty tylko z karabinów i armat traktować z nim będziemy. Zdaie się, że bawiający przy armii tureckiej minister rosyjski, P. Frankini, otrutym albo zamordowasym został. Az od perskiego wybrzeża postaćem dla dobra handlu odezwy i wezwania. Armia wschodnia zastuguie zupełnie na względy pierwszego konsula. Jest ona najstarszą rzpltey corką. Gdy jest do boiu prowadzona, idź za nią raczej, niżli dowodzić tej potrzeba. Domagam się dla niej szczególniey wdzięczności narodu." W Monitorze czytamy teraz pismo, które pod 30 Listopada Dywan egipski do Bonapartego posłał, (i które już w naszey gazecie umieszczone było,) drukowane po arabsku, z przyłączonem tłumaczeniem francuzkiem, Bonaparte jest w nim, jak wiadomo nazwany Emirem, mieczem Boga i t.d. i zaproszony, aby ile możności starał się do Egiptu powrócić. — Tenze

Monitor mówi że między admirałem Keitsem i ministrem angielskim w Konstantynopolu lordem Elgin wielkie państwo porozumienie. Ostatni wysłał był swolego sekretarza P. Morris do obozu W. Wezyra, aby starać się na nowo nakłonić przez kapitulacyą Francuzów do opuszczenia Egiptu; ale Aberkromby kazał go aresztować i na zad odesłał. — Papiery rządowe spadły teraz na 51 fr. i 38. cent.

D. 27. Marca.

Przybył tu kuryer z ważnemi depeszami od ob. Otto, na które zaraz odpowiadź przez innego kuryera postana była. — Na brzegach belgijskich pokazało się kilka wojennych angielskich okrętów w zamiarze blokowania Skaldy. — Konsulowie Cambaceres i Lambert udali się także do Malmaison dla pracowania tam wspólnie z pierwszym konsulem. — Woyska pod Bordeaux będące czyli tak zwana armia żyrondańska iuz jest w marszu na Balonne i przez Hiszpanią do Portugalii. Armia dąska ma jąca działać przeciw Portugalii składa się z 30,000 ludzi. Krol' Hispański zaprowadził w swych państwach miar i wag jednostajność. — Szwajcy Boissy d'Anglas i St. Aubin zostali członkami Trybunatu mianowani. W Marsylii i Genui ma być wiele okrętów do Egiptu uzbrojonych i uckwipowanych. Z Genui iuz 3 okręty kupieckie do Egiptu odplynęły. — Wczoraj w wieczór dana była illuminacya z okoliczności egipskiej pokoiu. Pałac Tuilleries był z szerególniejszą okazałością oświetlony. Wielu piemontskich artystów, lekarzy i t. d. udali się do Egiptu.

Z Kopenhagi d. 30. Marca.

Flotta angielska pod admirałem Parker przeszła Sund i znajduje się w blisko

ści Kopenhagi. — D. 28 t. m. wysłał admirał Parker off'cera do kommandanta Kronenburga pułkownika Striker z piśmie w następującej treści: że nieprzyjacielskie postępowanie Danii, i odesłanie sprawującego interesu angielskie P. Drumond z Kopenhagi przymuszają go zapytać się, czyli nieznajdzie przeszkody w płynieniu z flotą swoją przed Kopenhagą, oświadczając, że pierwszy wystrzał z strony duńskiej weźmie za wypowiedzenie wojny. Pułkownik Striker odpowiedział, że lubo nie wie celu admirała angielskiego, dla czego by z tak wielką flotą chciał przepłynąć, nie może jednak zezwolić na przepłynienie około Kronenburga, poki potrzebnych w tej okolicy nie otrzyma od dworu instrukcyi. — Pułkownik Striker wysłał zaraz kuryera do Kopenhagi i w nocy z d. 28 na 29 otrzymał surowy rozkaz sprzeciwić się przepływowi floty angielskiej. Odpowiedź ta była natychmiast Parkerowi przesłana, który oświadczył, że odpowiedź tę uważa jako wypowiedzenie wojny, i że kroki nieprzyjacielskie zaraz rozpocznie. — Jakoż d. 29 po południu flotta angielska rzuciła kotwice przy wejściu Sundu w pobliżu Kronenburga, a na jutro zrana o godz. 7 za powiewem mocnego północnego wiatru weszła do Sundu. Natychmiast rozpoczęło się strzelanie z twierdzy Kronenburg, i w tymże czasie z szwedzkiej strony baterya od 8 armat zaczęła na angielską flotę dawać ognia. — Anglii w przepływie rzucali bomby do Kronenburga i Helsingera, lecz nie wiele szkody zrobili; z strony duńskiej 2 tylko zabitych i kilku rannych ludzi zostało. Pięć przodem płynących angielskich okrętów mocno ogień duński uszkodził; to ie-

dnak nieprzeszkodziło przepływowi reszty floty przez Sund. Po 2 godzinach, to jest o 9 rana cała flotta Sund przebyła, a około południa widziano ją o milę od Kopenhagi zarzucając kotwice. — Wystąpiła ona z małe statki dla zmierzenia głębokości, ale ogień przedkowej baterii odstraszył natychmiast. Liczą nieprzyjaciela się do 50 żagłów. Dnia w wieczor Anglicy nie jeszcze nieprzedsiębrali, a nawet ani raz nie wystrzelili. Może tej nocy pokuszą się o jakiś zamysł zabrania stanowiska lub bombardowania miasta, tym czasem lud tutejszy pełny odwagi i przygotowany na wszystko.

D. 31. Marca

Do dzisiaj angielska flotta nie przeciw naszej stolicy nie przedsięwzięta. — Komendant Kronenburga następującą urzędową o przyściu Sundu od floty angielskiej d. 30 przesłał tu wiadomość: „Flotta nieprzyjacielska stała pod żaglami i chciała o godzinie 1 minąć twierdzę. Natychmiast ogień się zaczął, i trwał nieustannie aż do 8½. Po krótkiej przerwie straż tylna przechodzić zaczęła; rozpoczęło się na nowo strzelanie, i aż do godziny 9½ nieustannie trwało. Ze armaty twierdzy naszej znaczną w nieprzyjacielskich okrętach zrobiły szkodę, iestem o tem przekonany, ale wielkości onej naznaczyć nie podobna gdyż nieprzyjaciel nie możliwości trzymał się brzegów szwedzkich. Rzucone od nieprzyjaciela bomby padły do twierdzy ale żadnej nie zrobiły szkody; wieża tylko zamkowa od zachodniej strony iest cokolwiek naruszona. Od bomb nieprzyjacielskich 2 mamy zabitych i 2 rannych ludzi. Podp. *Striker*.

Flotta angielska po przebyciu Sundu

stanęła na kotwicach między Kopenhagą i wyspą Heven. Najbliższy okręt nieprzyjacielski iest o milę od linii obrony. Małe statki wczoraj i dziś trudziły się dochodzeniem głębokości wody. Wkrótce po przybyciu angielskiej floty zbliżyła się wczoraj jedna fregata z wielu małych statkami do najbliższej z naszych baterii; ale z pierwszym wystrzałem masztów główny obalony został, i natychmiast się oddaliła. Wczoraj schwytano także 4 osoby, które przebrane od angielskiej floty baterii wystąpiły były, dla zmierzenia głębokości morza w pobliżu naszych baterii. Skoro się tu dowiedziano o przybyciu floty angielskiej, uderzono na powszechne powstanie, i wszystko natychmiast w stan obrony stanęło. Kompanie pożarowe zgromadziły się na place alarmu, a obywatele stanęli pod bronią. Warty iednak ieszcze od wojskowych są obsadzone. Król z rodziną udał się natychmiast do Rosenburga, a Xzę następcą mieszka przy domu celnym.

Odzegday wydano urządzenie królewskie, aby włożyć embargo na okręty i towary angielskie. Treść jego iest następująca: My Chrystyan VII &c. czyniemy wiadomo, że gdy wszystkie przyjacielskie kroki, do zdjęcia włożonego na okręty i towary naszych poddanych embargo, daremniemi były, widzieliśmy się być przymuszonymi oiniejszem rozkazać, aby na wszystkie okręty i towary poddanych W. Brytanii sekwestr był włożony. — Do uskutecznienia tego embargo władze w naszych miastach i krajach, nacelnicy i inni którzy takowe towary i okręty gdziekolwiek napadną, mają dopomagać. — Do zachowania zatrzymanych towarów i o-

krętów mają zwierzchności i celnicy potrzeby przygotować, staranność zaś względem czeladzi okrętowej potem się oznaczy. Co żeb. najwierniej wypełnionem było, podpisem ręki n-szej królewskiej i wyciśnieniem pieczęci stwierdzone do publicznej wiadomości podaje się. Dan w stolicy naszey Kopenhadze d. 20 Marca 1801. — *Chrystyan Król.*

Karyer gabinetowy porucznik Glasz przeszedł soboty przybył tu z Petersburga, i odtąd zapewniają że jenerał maior Lewendal zostanie przy dworze r. s. w. skim w charakterze duńskiego posta. Konsyliarz nadworny Imperatora baron Nikotaj przybył tu z Rosyi.

Z Grodna d. 2. Kwietnia rano.

Odebraliśmy tu wiadomość z Petersburga o nagłej śmierci Imperatora z dnia 11. na 12., podług dawnego, a podług naszego kalendarza z dnia 23. na 24. Marca. Wszyscy się w rządach kraju i w miastach, wielkich spodziewają odmian. Kopią uniwersał nowego monarchy, z oryginalnego co do słowa przepis wszy, posyłam, jako nowość, publiczność całą interesującą.

Oto uniwersał.

„Z Bożej łaski Alexander I. Imperator i samowładca całej Rosyi. — O łaska my wszystkim naszym poddanym. Podobato się wyrokom najwyższym, przeciąć bieg życia najukochańszego oycy naszego, monarchy Imperatora Pawła Piotrowicza, zesłego z tego świata nagle od apoplexii w nocy z 11. na 12. (z 23. na 24. nowego stylu), tegożże miesiąca wydarzonej. Przyjmując successive tron Imperatorski całej Rosyi, na nas spadły, przyjmujemy zarazem i obowiązek rządzić

narodem, od Boga nam poręczonym, podług ustaw i macierzyńskiego afektu, spoczywającej w Bogu nasyłaskawszey oaszey babki monarchini Imperatorowej Katarzyny Wielkiej, której pamięć nieskończenie dla nas i całej oyczyny oaszey będzie miła, abyśmy, naśladowiac iey najmędrze zamary, potrafili postawić Rosyą na najwyższym stopniu sławy i zapewnić nienaruszone szczęście wszystkim naszym wiernym poddanym, których mocą niniejszego ogłoszenia wzywamy do zatwierdzenia ich ku nam wierności przez przysięgę, w obliczu najwyższego Boga wykonać się powinną, prosząc go, aby dodał nam mocy do dźwigiwania ciężaru, dopiero na nas spadłego. Dan w St. Petersburgu Marca 12. dnia (24. Marca nowego stylu) 1801. Oryginał podpisany Drukowany w St. ręką własną Imper. Peterzbürgu przy ratora. Senacie 12. Marca 1801.

Alexander.

List zgi z Grodna d. 2. Kwiet. po południu.

Odebraliśmy nową wiadomość, z listów z Petersburga: że Wielkie Mistrzostwo zakonu S. Jana Jerozolimskiego, od nowego monarchy nie jest przyjęte: orderzy S. Włodzimierza i S. Jerzego podniesione, gwardyje Katarzyny W. zwrócone, wykluczeni uznani za abszytowane z zachowaniem stonow i mundurów; mundur wojskowy zmieniony na dworny i t. d. — W woysku które przysięgę już wykonało, radość jest ogólna, obywatela najlepszych są nadziei po cnotach, charakterze i dobroci Alexandra.

Z Sztokolmu d. 24. Marca.

Przybyły tu tej nocy od Króla karyer dał powód do zebrania się tego rana tutejszego rządu. Podług pogłoski, Król

Jmć, już był w drodze na powrót, gdy nagle odebrał wiadomość że flotta angielska od 20 liniowych okrętów zbliżyła się ku brzegom naszym, i stanowisko na wysokości Wardbergu zajęła. Król postanowił zatem udać się do Armii brzegów zachodnich, i nie wiadomo jeszcze kiedy do stolicy znowu powróci. — Wystawiona w Karlskronie eskadra która na mocy neutralnej ugody ma wspólnie z rosyjską i duńską flotami czynić, i zbrojny konwoj okrętów kupieckich mający z temi flotami razem działać, składa się z 2 liniowych od 74 armat Gustaw III. i Władysław, — z 5 od 64 to jest Malighetan, Dristigheten, Tapperheten, Wasa i Forsihtigheten — z 3 fregat Bellona, Frega, Camilla od 44 armat, i z 2 kutrow Disa, i Höök pierwszy od 18, drugi od 14 armat. Admirat Palmquist będzie tą flotą dowodzić. — Z tej eskadry fregata Camilla iako też i kutry Disa i Höök już na dniu 17. z Karlskrony wyszły, dla obserwacyi na północy, inne są gotowe do rozwinięcia żagli za najpierwszym wiatrem. — Chociaż tutaj, sze wody jeszcze są lodem okryte, flotta jednak pabrzeżna pod admirałem Rosensztyebem dziś odebrała rozkaz, aby już nie pierwszego ale 8. Kwietnia wzięta na siebie wojsko, i ile możności przeczynała się przez lody. Po obaie uzbraia się i druga pabrzeżna flotta pod admirałem de Trese, która w tych dniach wypłynie dla zastąpienia brzegów zachodnich, Gotenburga. — Dla przykrey, porę roku, kazał Król dla żołnierzy na armatnych szalupach będących zrobić 6000 płaszczów. — Armia fińska otrzymała rozkaz by być w gotowości do marszu. — Dziś jenerał dywizyi Strömfeld do Schonen odjechał. — Jenerał ma-

ior baron Karpelan odjechał dziś z zleceniami do Finlandyi. — W pośród terazniejszych przygotowań obrony mieszkańcy Gotenburga ofiarowali Królowi dobrowolney pożyczki 100,000 talarów i tę sumę natychmiast przez subskrypcyą zebrali. — Przez wczorayszą londyńską pocztę pasz tamtejszy jenerałny konsul Grill donosi że liczbą zasekwestrowanych szwedzkich okrętów przez trwające chwywania do 225 pomnożyła się. — Półkownik w Stralsundzie, hrabia Puthus, został w randze jenerała maiora oddalony; półkownik Siksperspatre jenerałym adiutantem, a podpółkownik Lagerbring adiutantem skrzydłowem są mianowani. — W przyszły wielki piątek dane tu będzie wybora Haydena oratorium, *Stworzenie świata*, pierwszy raz, na którym nayprzednieyszy muzycy znajdować się będą. — Król Jmć sekretarza ambasady w Petersburgu bywшего kapitana w służbie francuskiej Jeningsa kapitanem regimentu pieszego pułkarskiego, a maiora de Rodais, swoim dobowczym adiutantem mianował. — Sławny mówca stanu mieyskiego na ostatnim norwepingkim seymie, burmistrz sądowy w tutejszey stolicy i kawaler orderu gwiazdy północney, Ullno w roku 63 wieku swego umarł. Dla swoiey pocziwości i znanych talentów powszechnie jest żalowany.

Hagi d. 31. Marca.

Raptownie wojenne angielskie okręty trwożę na nasze brzegi rzucity, co od przeszley jesieni jeszcze się nie trafiło. Telegrafy i wielu nadawczych kuryerów przywiozło wiadomość do ministra marynarki ob. Spoor, że rozmaite angielskie wojenne okręty d. 28 pokazały się przy ujściu Mozy, i między 10 i 12 w nocy 2

razy usiłowały na wyspę Goëe wojska wysadzić. Jakoz iuz żołnierze powiadali na wielkie szalupy w celu wylądowania, a'le ogień bateryy naszych, i licznych tam będących armatnych szalup, przymusił nieprzyaciela do cofnięcia, który teyże samey nocy odpłynął. — Tym czasem przy świetle x ęzyca widziano, że jedna z fregat iego zatonęła. — D. 29 widziano przed pobliską tu wioską Schweningen całą angielską flotę admirała Dixon od 21 zagli rozmaitey wielkości. Wielkość iey była nie mała taka, co i floty dniem wprzód przy uścieniu Mozy. Stała ona przez odpołudnie i wieczór, przed Schweningen, a nazajutrz po kilka tylko okrętów gdzie niegdzie w odległości widziano, które na północ poptynęły. Gdy do blokowania naszej floty na Mozie z 7 tylko liniowych okrętów złożoney tak liczna nieprzyacielska siła nie jest potrzebna, sądzą zatem, że ona musiała częścią do floty Parkera, na Sund, częścią na Elbę się udać. Przy Schweningen jedna nieprzyacielska fregata na piasek wpadła, ale od przybywających śpiesznie na pomoc innych okrętów, uratowana została. — Działanie to nieprzyacielskiej floty na 2 miejsca brzegów naszych, sprawiło że dyrektoryat onegdaj natychmiast część naszej załogi do Schweningen wysłał, i załogi w Briel i Goëe trzema kompaniami piechoty wypocnieć kazał.

D. 28 otrzymał rząd nasz przez nadzwyczajnego kuryera z Berlina depesze, po przeczytaniu których natychmiast na wszystkie bez różnicy w portach naszych, będące okręty embargo włożono, z oświadczeniem, że krok ten jest tylko tymczasowy, i jedynie bezpieczeństwo tychże okrę-

tów na celu mający. — Słychać tu było z początku, że embargo to jest włożone jedynie dla przecięcia drogi wszelkim wiadomościom do Anglii, w czasie gdy eskadra na Mozie ma się z będącą w Texel połączyć. Dais jednak się wyjaśniło, że embargo to jest przeciw Anglii wymierzone, i że jest powszechnym krokiem, który i w portach francuzkich nieodwłocznie nastąpi, a to dla przecięcia wszelkiego Anglikom handlu.

Z Kale doposzą, że tam d. 22 przy był kuryer, którego hrabia Kobenzl do hrabi Staremberga posta cesarskiego w Londynie wysłał: wiezie on iak słychać paszport dla negocyatora angielskiego. Kuryer ten iestcze tegoż samego dnia do Dover odpłynął. Zapewniają, że hr. bia Kobenzl ma zamiarze uczynić i ciak e przełożenia, aby pokoy między Angią i Francją do skutku przyprowadzić. — Składka, która na rzecz siłót ubogich w Amsterdanie czynią, wynosi iuz 3846 złot. — Admirał de Winter odiechał zład do Amsterdamu.

Z Frankfortu d. 28. Marca.

Sprawiający interesy francuzkie ob. Bacher przy końcu Kwietnia odiedzie do Ratysbony. — Złożony tu iest deputacya dla ocalenia interesów naszego miasta przy powszechnym pokoju, i układach wynagrodzeń. Obay postowie niegdys w Rastadt Glanderode i Schweizer są członkami tey deputacyi. — Powrót armii francuzko bawarskiej do Hollandyi ma bydz przez szefa sztabu głównego generała Commes kierowany. Augereau zlecił go temu swojemu szwagrowi. Kassa wojenna Batawów iuz tu przybyła. Cesarzkie i Rzeszy wojska mają niektóre

od Francuzów zajęć opuszczone miejsca. Wiadomość jakoby korpus obserwacyjny wojsk cesarskich i Rzeszy od 10,000 ludzi obozem nad Loną zająć miał, potrzebuje potwierdzenia. — Przechodzący wojsk francuzkich poteważ mał mi idą odziałami, potrwa do połowy przyszłego miesiąca.

Z Hanau d. 12 Marca.

Cesarska wzmianczona kommissya o trzymała o ob. Bacher z Frankfurtu wiadomość, że skoro tylko swoje obrachunki pokoił, ują się w charakterze sprawującego interesu rzepltej francuzkiej przy seymie niemieckim do Ratusbony. Przed dwoma laty obyw. Bacher był na rozkaz kommandanta husarskiego pod eskortą z Ratusbony wyprowadzony. — W Darmstadt był onegdaj ob. Heiflinger, jako zakredytowany poseł rzepltej francuzkiej przy tamtejszym dworze prezentowany; był on przedtem sprawującym interesu w kraju walezyjskim i w Dreźnie.

Z Lubeki d. 1. Kwietnia.

Mówią tu o wkroczeniu wojsk obcych do naszego miasta; dziś jednak nie masz jeszcze do tego żadnego podobieństwa. Jeżeli Anglicy siłą zechcą przedrzeć się przez Sund, to pewnie Travemünde opanują. — Przybyte dziś z morza okręty jeszcze onegdaj od rana do wieczora słyszały mocne strzelanie. Zapewne musiało to być nakiem przybycia floty angielskiej na Sund. — Chcą tu wiezieć, że i do floty angielskiej jest przeznaczona na Elbę.

Z Frankfurtu d. 29. Marca.

Ob. Bacher mianowany został na nowo sprawującym interesu rzepltej francuzkiej przy seymie ratusbońskim. — Xzę

Hohenzollern przejechał tedy do Paryża. Hrabia d'Albi przejechał także przez to miasto do Kopenhagi, w charakterze ministra Króla Jmci Hiszpańskiego.

Dwudziesta siódma pòbrygada letkiej piechoty francuzkiej, będąca tu od niejakiego czasu na zwoździe, wysłała ztąd wczoraj i dziś; ułata się do Koblentz, gdzie o bierze dalsze swoje przeznaczenie. Armia francuzko-batawska będzie przechodzić przez Frankfurt i jego okolice; wczoraj przybył tu już i regiment jazdy.

Wiele pism niemieckich miłości następują: cy opis statystyczny powi kszenia się Francyi od roku 1792 do 1800: "Xstwo Sabaudyi, wynoszące 26 mil kwadratowych, 411,114 dusz ludności. Hrabstwo Nicei 104 mil kwadratowych, 93,366 dusz. Awenion i hrabstwo Wenecyjskie 80 mil kwadratowych, 200,501 dusz. Flandrya holenderska, z Mastrychtem i Wenlo 72 mil kwadra; 90,000 dusz. Belgium 1066 mil kwadratowych 1,200,000 dusz. Biskupstwo Leodysskie, z Malmedi i Stavelot 230 mil kwadratowych, 220,000 dusz. Reszta innych krajow na lewym brzegu Reau leżących 1134 mil kwadratowych, 1,485,000 dusz. Biskupstwo Bazylei 72 mil kwadratowych, 40,000 dusz. Miasto Genewa i okolice 10 mil kwadratowych, 40,000 dusz. Miasto Mühlhausen 720 du z. Razem 3110 mil kwadratowych i 3,795,781 dusz ludności. — Przez to powiększenie ludność Francyi dochodzi do 34 milionow, wynosi piątą część ludności Europy; dodawszy do tego ludność szczymerzonych rzepltych i Hiszpanii, która wynosi 18 do 1 millionow, wypadnie maffa do 52 lub 53 millionow dusz ludności.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

 W ŚRZODĘ DNIA 15. KWIEŃNIA 1801

Z Medyolanu d. 12. Marca:

Przybyły w 5 dniach z Tunetu do Tunonu okręt przywiózł nieprzyjemną wiadomość, że Dey tunetański, podobno z powodu pogroźek i rozkazu tak Porty, jak i Anglii oświadczył francuzkiemu ieneralnemu handlu kommissarzowi, iż pokoy z rzeplą francuzką tylko do 2 miesięcy trwać będzie, po skończeniu których nieprzyacielskie kroki na nowo się rozpoczną.

Wczoray na bramie Tihese uroczystie założono kamiń na pamiątkę zwycięzkiego powrotu Bonapartego po bitwie przy Marengo. Fortyfikacye Legnago z tamtey strony Adygi zburzone także bydź mają.

Jenerał Murat, gdy ieszcze bawił w Rzymie, dał obiad, na którym następujące spełniano zdrowia: kardynał Galeppi: "Za zdrowie pi rwszego konsula.", Xżę Santa Crocy: "Francuzkie reńska i włoska armie.", Jenerał Murat: "Niechżyie Oyciec S. oby tego cnoty i apostolska gorliwość umocniły ten pokoy, który nam Bonaparte zieleł.", Jenerał Berthier: "Szczęście Polacoy i ich mocarstw aby ich zbroyna neutralność była przestanką powszech-

nego pokoiu.", Szef brygady Herkules: "Niech żyie wolność marza! Obv wszystkie narody w tym celu wsparty usiłowania Bonapartego i Pawła I.!

Z Lizbony d. 8. Marca.

Dwór nasz wydał przeciw Hiszpanii remanifest, i wysłał powtóre z proźbą do Anglii o iak nayspieszniejszą pomoc. W porcie naszym kilka tylko okrętów angielskich się znayduie.

Z Altony d. 2. Kwietnia.

Dziś o 6 zrana woyska duńskie zajęły hamburgską bramę Deichs. Do tej chwili ieszcze żadnego żołnierza w mieście nie w kwaterowano. Sam pułkownik Ewald, który na rozkaz Xcia Karola Hesseńskiego miało 29. Marca miasto urządzić, i kommanderuiie woyskiem, które osadziło bramy, mieszka z 2ma adiutantami Wasmerem i Gerlachem w jednym domu gościnnym, i żyie za swoje pieniądze. Naywiększa karność ieszcze zachowana, i w mieście zaledwo wiedzą że woyska obce po bramach i fortifikacyach stoią.

Z Florencyi d. 9. Marca.

Franuzka obserwacyyna południowa armia ma w krotce po części od gra-

nie rzymskich tu powrócić. Do Ankony zgromadza się korpus wojska francuskiego od 8000 ludzi. Część wojsk piemontkich i korpus tak zwanych strzelców alpejskich, odebrał także rozkaz tam ciągnąć. Przed Ankoną krąży jedna korweta angielska. Mowią że pomieniony korpus uda się do Egiptu, albo do krajów tureckich na lądzie. — Wyszedł z tutejszey główney kwatery rozkaz wywalczycy wszystkich emigrantów neapolitańskich i sycylijskich, aby starali się o paszporty u będącego tu posta neapolitańskiego Miche-

roux, jeżeliby na mocy wydaney królewskiej amnestyi chcieli do oyczyzny powrócić. — Papież mianował swoim postem w Portugalii arcybiskupa Nizybijskiego Wawrzeńca Kaleppi.

C E N A Z B O Z

Na targu w Krakowie d. 14. Kwiet. 1801

Korzec Pszenicy	zł. pol.	27 do 30.
— Żyta	— —	20 — 24.
— Jęczmienia	— —	15 — 16.
— Owsa	— —	9 — 10.
— Grochu	— —	23 — 24.
— Kaszy jaglaney	— —	38 — 40.

D O N I E S I E N I A.

Dnia 12 Maia t. r. w C. Kr. kancellaryi praefektury Złockiey, znajduiąca się tam, letnia, zimowa i iagnięcia welna, przez licytacją naywięcey dającymu przedana będzie.

Dziesięć centnarów z teyże welny jest z pierwszy tenceracyi Hiszpańskiej i iagnięcicy i cena fiskalna za Austr. cent. 50 zł. ryń.

Drugich zaś 10 cent. jest ordynarnego gatunku i ceca fiskalna za Austr. cent. 32 zł. ryń. ustawiona.

Osobę mający kupować na zwyz wyrażonym dniu w Złoty się znajdować, i na wadium dajesiącą część ceny fiskalney z sobą wiaść mają.

W Złoty dnia 12 Marca 1801.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa do publiczney wiadomości podaje, iż różne towary w Norymberszczyźnie jako to: w farfurach, żelezie, zwierciadłach, i tym podobnych, na instancyą Pana Antoniego Hauznera, i Jana Ulrycha jako małoletnich sukcesorów, po śmierci Józefa Filipiego opiekunów pozostałych, dla dobra tychże sukcesorów małoletnich, dnia 22 miesiąca Kwietnia r. b. o godzinie 9 rana zaczynając, a po południu o godzinie 3 do 6 wiaż, i następnych dni, za gotowe pieniądze w kamienicy pod Nr. 83 w ulicy Grodzkiej w Krakowie więcey dającymu sprzedawane będą.

Zyczący sobie więc co złotych rzeczy nabydź, mają się na miejscu, i czasie wyzey wyrażonym znajdować. Dan w Krakowie dnia 28 Marca 1801.

J. Gellinek.

V. Bartsch.

Pereg. Łodziński.

Z Rady Magistratu C. K. stołecz. miasta Krakowa
Kawski

Magistrat Miasta Kazimierza tym edyktem donosi, że na żądanie Pana Jrze-go Windyszbaura przekonywającego licytacją domu przekonanego żyda Marka Nuchmana dziedzicznego tu w mieście Kazimierzu siedlisku żydowskim pod liczbą 126 stojącego urzędownie zł pol 446 oszacowanego, na groncie tegoż domu w dniu 5tym Maia r. b. o godzinie 9 ranney za gotowe pieniądze odprawiac się będzie.

Zyczący sobie nabyciu tego domu, mają się w miejscu i czasie oznaczonym znajdować. gdzie im kondycye do teyże licytacyi ułożone przeczytane będą. Dan dnia 8 Kwietnia 1801.

Jan Dobrzański Prezes.

Szczeban Dunicz.

J. Nev. Wistocki.

Nomine Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis Domino Joanni Potocki Medio præsentis Edicti hisce insinuat quod nimirum Gsi Josephus & Ludowica Buchowieckie Coniuges ad Forum hocce adversus eum in causa punct. sequestrationis bonorum Krzyczow ob sumam 14540 fp. c. s. c. Libellum porregerint, Iudiciiue opem, quo ad id iustitia exigit, imploraverint. Cum autem Forum hocce ob ignotum ejus habitationis locum, vel plane a Cæs. Reg. hæreditariis terris absentiam ipsi hic degentem advocatum Hakinszmid ipsius periculo, & impendio, qua curatorem constituerit, cum quo etiam Lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hereditariis terris iudicarii codicis agitabitur, atque etiam terminabitur ideo ipse eum in finem admonetur ut pro die 5ta Maii a. c. aut ipse compareat vel curatori dato, si quæ forte haberet juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quempiam Mandatarium constituat Foroque huic denominet & pro ordine proscripto ea juris adhibeat media, quæ ad sui defensionem maxime efficacia esse iudicaverit utpote quod secus adversas fors cunctationis suæ sequelas, sibi met ipsi imputandas habeat. Ita enim santiunt præscriptæ pro Cæs. Reg. hæreditariis Terris Leges.

Wittorff.
Purtscher.
Gruszecki.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublin. in Regno Galiciæ Occid. Datum Lublini d. 11 Febr. 1801.
Sachanek.

Ces. Krol. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniej oznajmiają tym Edyktem sukcesorom s. p. Marcina Mitkowskiego, Antoniemu, Jozefowi, Franciszkowi i Michałowi Mitkowskim, Zofii z Mitkowskich Gutowski, i Barbarze z Mitkowskich Bojarskiej; że Pani Ewa Grubowska w zastępstwie adwokata Lewickiego u Sądow tych, o przecięciu sprawy, przez Jmć Xiędza Stanisława Minockiego względem zapłaconia Prowizyi od summy 2000 zł. pol. pretądowaney z dobr Opatkowic murowanych, wniestoney, żatobę na nich podała, i o pomoc Sądu, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszała się.

Gdy zaś Sądy te, nie mając wiadomości gdzie oni zostają, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znajdują się, onymże adwokata tutejszego Stanisławn Zarzeckiego z ich szkoda i ich kosztem zastępcę postanowili, z którym proces ten stosownie do przepisu ustawy sądowej rozpocznie się i ukończony będzie; oni przeto Edyktem niniejszym tym końcem upominają się ażeby w czasie przyzwoitym to jest dnia 26 Maja 1801 roku sami stanęli, albo jeżeli iakie mają prawo swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu w czasie przestali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tutejszym wymisnili, i podług przepisu tych środków prawa używali, które do swej obrony za najskuteczniejsze osądzą; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą samiby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać musieli.

Pod niebytność J.W. Prezesa.

J. F. Kraus.

Jozef de Cronenfels.

Chrastianski.

Z Rady C. K. sądown szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachod.

W Krakowie dnia 21 Lutego 1801 roku.

Weinmann.

Nomine Cæsareo Regii Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis Dno. Petro Borzęcki. Medio præsentis Edicti hisce insinuat, quod nimirum Dnus. Casimirus Wężyk ad Forum hocce adversus eum in causa puncto solutionis summe 83 6 fl. pol. c. s. c. subpres. 21 Febr. 1801 a Nro. 2565 Libellum porregerit, Iudiciiue opem, quo ad id iustitia exigit, imploraverit. Cum autem Forum hocce ob igno

ipm ejus habitationis locum, vel plano à Cæs. Reg. hæreditariis Terris absentiam psi hic loci egentem Advocatum Gen. Dederko ipsius periculo, & impendio, qua Curatorem constituerit, cumque etiam Lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hereditariis Terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse eum in finem admonetur ut intra 9. dies aut ipse compareat vel Curatori dato, si quæ forte haberent juris sui adminicula tempestive transmittat vel denique alium quempiam mandatarium constituat Foroque huic denominet & pro ordine præscripto ea juris adhibeat media, quæ ad sui defensionem maxime efficaciter esse iudicaverit, utpote quod secus adversas fors cunctationis suæ sequelas sibi ipsi imputandas habebit. Itæm sanantur præscriptæ pro Cæs. Reg. hæreditariis Terris Leges.

Wit. ff.

Brozowski

Purtscher.

Ex Consilio C. R. Fori Nobil. Lubl. Galiciæ Occident.

Datum Lublini Die 24 Febr. 18 1

Dostenberg.

Uważając dawniejszych i dzisiejszych lekarzow używanie ziół, które ziemia na wiosnę za pomocą umiarkowanego ciepła wydaie, dla zdrowia ludzi; takż, doświadczwszy sam od siebie pożytecznych ich skutkow przez lat 15 dostrzegłem; iż z ziół święznych soki wycisnane a bez pomocy ognia oczyszczone. zdrowiu ludzkiemu nadruynowanemu wiekłą i pewną pomoc przynoszą.

Takowe albowiem: stwardniałość mięszką, wściąggnięcia rozwięzują, zbiegnięcia rozwołniają, rozwołnienia znacniają, ostrości przytępiają, zbyteczności niepotrzebne wyprowadzają, soki żółdka, do strawności konieczne, polepszają i odnawiają, flegmę ciekłą, cięgłą i lipką z wnętrzości wyciągają, ostrość żółci, gęstość i niedostatek naprawiają, dolegliwości takż z ostrej krwi pochodzące, jako to: skorbuty, świerzby, liszaje, krosty i trzające się i weneryczności skutecznie leczą.

Przeto obowiązkiem lekarza, nauki i doświadczenia powodowany; każdemu człowiekowi życie niebezpiecznym słabości przyczynom, przez trojaki rodzaj sokow zabiegać, których pomyślny skutek w następujących bydź może chorobach tako to:

W bólach głowy cięgłych i stałych czasow wracających się, w przytępieniu słuchu, w szumie, dzwonienu i bębnienu w uszach, w zagnoienu gardła i gruczołkow, które skorbut i weneryczność robią, w liszajach, świerzbach, piegach, wyrzutach podskórnych i nadskórnych bez gorączki, w smutku poniewolnym, zawrocie głowy, drżeniu członkow, cieczeniu z oczow, w katarze bez ustanym, w odlechu trupim nosa, w chrapliwości z ciężkim oddechem, w suchotach z flegmy i gruczołow płuczowych poczeka mających, w kaszlu zastarzałym, suchym i spasmodycznym, w utracie apetytu zwyczajnego, w głodzie wilezym, w kwasach żółdka odbicianiach, w zatwardzeniu stolca, hemoroidach i rozmaitych stąd pochodzących dolegliwościach, w robakach i glistach, w kółkach, w biegunkach wracających się, w zapaleniu wnętrzości, w puchlinie kałdona i podskórnej, w zatrzymaniu morzu, kamień w nerkach, w upławach kobiecych, z których następuje nieplodność w nieregularnym czyszczeniu miesięcznym, lub zatrzymaniu, w bladeści trupiej twarzy, w upłynieniu nasienia i wrzodach na członkach przyrodnych, w bólach biodrowych, w żółtaczce, w nabrzmieniu nog, w trawieniu i wyniszczeniu samego siebie, nakoniec: we wszystkich zimnych febrach i wszelkich zaskórnych affekcyach. Dla leczenia namienionych dolegliwości i chorob rozliczne na tutejszym horwzonce rosła zioła; których własności znając i z doświadczenia wielkie skutki, Przes. Publiczność uwiadomić przedś gwiazdkiem, wpraszając do tak prostego Miowego leczenia się, które słabej naturze ludzkiej więcej pomaga, nizeli które inne lekarstwa z mineralnych lub zwierzęcych ciała biane.

Kuracja takowa zaczynać się powinna z końcem Kwietnia.

Każdego więc pragnącego, zaradzenia swoim słabościom i ratunku w nich, ma chonor niżej wyrażony upraszać, aby do niego wcześniej zgłosić się raczył; 1) dla prysposobienia zawczasu ziół potrzebnych, i w całej rożnych na różne gatunki chorob, 2) dla wyrozumienia i wysładzenia przyczyn słabości, każdego w szczególności; a zatem, dla przepisania przyzwoitey diety, do używania sokow z pożytkiem. W tym ważnym, a gdzie indziej z skutkiem doświadczanym leczenia sposobie niżej wyrażony podchlebia sobie uczynić Przes. Publiczności ważną przystługę, gdy cierpienia ludz, kości ulsczyć lub one ulżyć zamysła i pragnie.

*Jan Nepomuc Cenner, medycyny doktor, sztuki
położniczey magister.*

Na Wiślny Ulicy w Pałacu biskupim mięszka No. 271.